

24-7/2018

Balassi Bálint Megyei Könyvtár zenei és idegen nyelvi részleg elégedettségmérés eredményének összegzése, 2018

A Balassi Bálint Megyei Könyvtár zenei és idegen nyelvi részlege olvasói, használói elégedettségmérést végzett 2018 nyarán (kitöltés időszaka: 2018. júniustól 2018. augusztus végéig). A kérdőívek kitöltését, majd a válaszok kiértékelésének összegzését a szóban-forgó részleg munkatársa, Szegi Szabolcs végezte. A kitöltött kérdőívek száma összesen: 106 db. A kérdőívek papíralapon lettek kinyomtatva, de az elégedettségmérés időintervallumában lehetőség volt az intézmény weboldalán is a válaszadásra, elektronikus formában. A megkérdezés lezárását követően a papíralapon kitöltött kérdőívek válaszai, - a kiértékelés megkönnyítése érdekében - számítógépes adatrögzítéssel, az elektronikus formában kitöltött kérdőívekkel együtt került feldolgozásra.

1. Neme:

A megkérdezettek 43,4 %-a nő, 56,6 %-a férfi. A kitöltésnél törekedtem a nők és férfiak arányának egyenlő eloszlására.

2. Életkora:

A megkérdezettek életkorának eloszlása az alábbiak szerint alakult:

25 év alatti: 21,7 %

26-39 év között: 23,6 %

40-59 év között: 32,1 %

60 év fölött: 22,6 %

Elmondható, hogy az életkorok szerinti megkérdezés százalékos eloszlása hasonló arányú. A 40-60 év közöttiek egy kicsit nagyobb arányban képviseltetik magukat a megkérdezésben, a másik kettő korok szerinti felbontás százalékos értéke majdnem azonos.

3. Milyen rendszerességgel látogat könyvtárunkba?

A könyvtári látogatás rendszerességének kérdésére az alábbi válaszokat kaptuk:

Hetente többször: 21,7 %

Hetente egyszer: 17,9 %

Havonta többször: 33 %

Havonta egyszer: 19,8 %

Ritkábban: 7,5 %

A válaszadók legnagyobb része (33 %-a) havonta többször látogat a könyvtárba, ezt követi a hetente többször (21,7 %) válaszadás, amely arra enged következtetni, hogy a könyvtári szolgáltatásokat igénylik, vagyis szívesen veszik igénybe az emberek. A megkérdezettek csak 7,5 %-a, azaz legkisebb százalékos aránya jelölte meg a „ritkábban” történő könyvtári látogatás lehetőségét, amely eredmény igen kecsegtető mai digitális világunkban a még elsősorban papíralapú dokumentumokat kínáló kulturális intézmény számára.

4. Milyen könyvtári szolgáltatásokat szokott igénybe venni a zenei- és nyelvi részlegen? (Több választ is megjelölhet!)

Az alábbiak szerint alakultak a válaszok:

Zenei könyvek kölcsönzése: 66 %

Nyelvi könyvek kölcsönzése: 57,5 %

Internetezés helyi számítógépeken: 39,6 %

Könyvtár weboldalának böngészése: 19,8 %

Hangoskönyv kölcsönzése: 34 %

Zenei CD/DVD kölcsönzése: 27,4 %

Nyelvi CD/DVD kölcsönzése: 30,2 %

Diafilm, bakelit lemez, video kazetta kölcsönzése: 5,7 %

E kérdés válaszából kitűnik, hogy leginkább a zenei (66 %) és nyelvi könyvek (57,5 %) kölcsönzését szokták igénybe venni az olvasók. Ezt követi az internetezés helyi számítógépeken (39,6 %), illetve hangoskönyv kölcsönzése (34 %). Ezek az eredmények nem meglepőek, mivel a különféle zenei témák (zenészek életrajzáról, zenekarokról szóló történetek, hangszerekről, filmekről, színészekről, rendezőkről, színházakról szóló dokumentumok), valamint a nyelvtanulás igen népszerű az emberek körében. Az internetezés mindennapjaink nélkülözhetetlen része lett, valamint a kényelmi szempontokat figyelembe véve a hangoskönyv is előtérbe került. A diafilm, bakelit lemez, videokazetta kölcsönzése e régi dokumentumok lejátszásához szükséges

berendezések eltűnése, elavultsága, népszerűségének háttérbe szorulása miatt kevésbé keresettek, amelyet a (5,7 %-os) kölcsönzési százalékarány is jól tükröz.

5. Szokott kölcsönözni a zenei (zene, film, színház, tánc témájú) könyvekből?

A válaszok az alábbiak szerint alakultak:

Igen, gyakran: 25,5 %

Igen, néha onnan is választok könyvet: 34,9 %

Csak nagyon ritkán: 23,6 %

Nem, soha: 16 %

A megkérdezettek 25,5 %-a gyakran; 34,9 %-a néha; 23,6 %-a csak nagyon ritkán; 16 %-a soha nem szokott kölcsönözni zenei témában könyveket.

Ez azt mutatja, hogy azok vannak többségben, akik aktívak a zenei vonatkozású könyvek kölcsönzésében, s kevesebb hányadot képviselnek azok, akik közömbösek a kérdés alapjául szolgáló témával kapcsolatban.

Akik nem kölcsönöznek zenei témájú könyveket, az alábbi válaszokat adták indokként: „internetes elérhetőség miatt; nem érdekel; mást szívesebben olvasok; más érdekel; más az érdeklődési kör; ami tetszik azt megvásárolom; más témájú könyvek érdekelnek; azért, mert eddig nem érdekelt”.

6. Szokott kölcsönözni nyelvkönyvet?

A következő válaszok születtek a százalékos kimutatást illetően:

Igen, gyakran: 26,4 %

Igen, néha: 27,4 %

Csak nagyon ritkán: 10,4 %

Nem, soha: 35,8 %

A válaszok azt mutatják, hogy a nyelvkönyvet soha nem kölcsönzők vannak többségben 35,8 %-os eredménnyel, ami visszavezethető a nyelvi részlegben megforduló olvasók kor szerinti eloszlásához, miszerint a középréteg 40-59 év közöttiek (32,1 %) és a 60 év fölöttiek (22,6 %) összessége teszi ki az idegen nyelvi részleg olvasóinak több mint a felét. Ezért sem meglepő a 10,4 %-os csak nagyon ritkán kölcsönzők százalékos mértéke. Bizakodásra adhat okot, hogy a gyakran 26,4 %-ban és igen, néha 27,4 %-ban kölcsönzők összessége nagyobb arányt képvisel, - az eredmények tükrében - mint a csak nagyon ritkán 10,4 % és nem, soha 35,8 % kölcsönzők összessége.

A nyelvkönyvek korszerűségét, frissebb kiadását, illetve a nyelvvizsgák rendszerének megváltozását is figyelembe vesszük a nyelvi könyvek megrendelésénél, annak érdekében, hogy minél szélesebb körben és az aktualitásnak megfelelően legyen lehetősége olvasóinknak kölcsönözni az állományunkat képező nyelvi dokumentumok közül.

7. Szokott kölcsönözni idegen nyelvű könyvet?

A kérdésre adott válaszok a következők lettek:

Igen, gyakran: 19,8 %

Igen, néha olyat is választok: 25,5 %

Csak nagyon ritkán: 16 %

Nem, soha: 38,7 %

A válaszok közel azonosak lettek a nyelvkönyvek kölcsönzésének százalékos eredményeivel. Az idegen nyelvű könyvek szépirodalmi és szakirodalmi beszerzésénél is fontos szempont az adott dokumentum-állomány választékának minél szélesebb körben történő bővítése - a gyűjtőköri szabályzatban leírtak mellett - az olvasói érdeklődési kör, illetve dokumentum keresettség figyelembe vétele. Legnagyobb kötetszámú idegen nyelvű szakirodalommal és szépirodalommal angol és német nyelvből rendelkezünk, de a nagyobb nemzetek nyelveiből (olasz, francia, spanyol, orosz, szlovák) is igyekszünk a fontosabb témákban dokumentumokat beszerezni.

8. Szokott kottákat kölcsönözni?

A válaszadások a következők lettek százalék arányait tekintve:

Igen, rendszeresen: 1,9 %

Igen, néha: 7,5 %

Csak nagyon ritkán: 16 %

Nem, soha: 74,5 %

A válaszokból egyértelműen kiderül, hogy a kottakölcsönzés nem meghatározó a zenei részlegen. A rendszeres kölcsönzők csupán 1,9 %-ot, a ritkán kölcsönzők is csak 7,5 %-ot tesznek ki. Látható, hogy a ritkán 16 % és a nem 74,5 % kölcsönzők vannak nagyobb hányadban. A kották választéka megfelelő, mivel a komolyzenei kottákon kívül, operett slágerek, népzenei gyűjtemények, könnyűzenei és filmbetét dalok kottái is egyaránt megtalálhatóak. A rendelések alkalmával a maximális lehetőségeket kihasználva igyekszünk gyarapítani állományunkat e tekintetben is. Ezenkívül lehetőség van az internet adta szabadságot

kihhasználva böngészni a (<https://imslp.org/>) weboldalon, ahol jelentős mennyiségű kottához lehet térítésmentesen hozzájutni.

9. A zenei részlegben található kézikönyvtári (nem kölcsönözhető) könyveket szokta helyben használni?

A válaszok százalékos eloszlása az alábbiak szerint alakult:

Igen, rendszeresen: 7,5 %

Igen, néha: 30,2 %

Csak nagyon ritkán: 28,3 %

Nem, soha: 34 %

A zenei kézikönyvtári állományt rendszeresen 7,5 %-ban használják, ettől ritkábban pedig 30,2 %-ban veszik igénybe. Ezek összege sem adja ki a rendszeresebb használat körében az 50 %-ot. Ennek ellenére is viszonylag megfelelőnek mondható a zenei kézikönyvtári állomány olvasói keresettség, főként ha figyelembe vesszük azt a tényt, hogy ezek a dokumentumok csak helyben használatosak, vagy hétvégére (3 napra) kölcsönözhetőek. 28,3 %-ban csak nagyon ritkán forgatják ezeket a könyveket, s a legnagyobb százalékban tartózkodnak ezen állományrész olvasásától.

Az 5-ös kérdés válaszai alapján:

Ez összefüggésbe hozható azzal a ténnyel, hogy a zenei témájú könyvek iránt (csak nagyon ritkán kölcsönzők 23,6 %; nem, soha 16 % ami összesen 39,6 %) csekélyebb az érdeklődés. Jelentősebb érdeklődés a gyakori kölcsönzés 25,5 % és a néha történő dokumentum választás 34,9 %, amelynek összege 60,4 %-ot tesz ki.

Az 5-ös és 9-es kérdések eredményének olvasatában az alábbi következtetés vonható le:

Megállapítható, hogy a zenei részleg kölcsönzésében aktívabb hányadhoz tartozó olvasók leginkább a kölcsönözhető zenei részt részesítik előnyben a kézikönyvtári állományt képező könyvekkel szemben.

10. Milyen zenei műfajokat kedvel? (Több választ is megjelölhet!)

A zenei műfajok népszerűségét vizsgáló, több választási lehetőséget biztosító kérdésből az alábbiak derülnek ki:

Jazz: 28,3 %

Mulatós zene: 31,1 %

Népzene: 31,1 %

Operett: 37,7 %

Rock zene: 41,5 %

Klasszikus zene: 34 %

Musical: 46,2 %

Opera: 13,2 %

Popzene: 60,4 %

A válaszokból egyértelműsíthető, hogy kétségkívül legkedveltebb műfaj a popzene 60,4 %-al, amelyet a musical 46,2 %-al és a rock zene 41,5 %-al követ. Ezekhez képest nem jelentős mértékben lemaradva az operett 37,7 %-al, valamint a klasszikus zene 34 %-al következik. Nem meglepő, hogy a sokak által szeretett populáris zenei műfaj lett a legkedveltebb, amely széles körben elterjedt. Kissé meglepő, hogy a klasszikus zene viszonylag nagy százalékértéket 34 %-ot kapott. A mulatós zene azonos százaléku a népzenevel 31,1 %-al. Talán a mulatós zene műfaját nagyobb népszerűségűnek gondolhatta volna az ember, mint a népzénét, illetve a klasszikus zenét. Az opera, mint vokális-hangszeres drámai színpadi műfaj, melyben a szerepeket éneklik, a többi műfaj mellett egy kissé a háttérbe szorul a maga 13,2 %-ával.

11. Milyen műfajú filmeket kedvel? (Több választ is megjelölhet!)

A filmek műfajának népszerűségét görcső alá vevő kérdésre, az alábbi válaszok születtek:

Akciófilmek: 35,8 %

Bűnügyi filmek: 29,2 %

Életrajzi filmek: 43,4 %

Vígjátékok: 59,4 %

Kalandfilmek: 40,6 %

Sci-fik: 20,8 %

Történelmi filmek: 46,2 %

Animációs filmek: 20,8 %

Családi filmek: 46,2 %

Drámák: 20,8 %

Háborús filmek: 33 %

Romantikus filmek: 49,1 %

Thrillerek: 22,6 %

Zenés filmek: 35,8 %

A kérdőívben szereplő film műfajok közül a vígjátékok 59,4 % és romantikus filmek 49,1 % tartoznak a legkedveltebbek közé. A legkevésbé szívesen nézett filmek a drámák és sci-fik, egyaránt 20,8 %-al. Százalékos

arányait tekintve a történelmi és családi filmek is egyaránt 46,2 %-ot ért el, valamint az életrajzi filmek 43,4 %, kalandfilmek 40,6 % is 40 % fölötti értéket ért el, amely a várakozásoknak megfelelően alakult.

A korábbi beszerzések alkalmával is törekedtünk a minél szélesebb műfaji választékra, s hogy az állomány ennek megfelelően minél szerteágazóbb legyen. A kérdőív e kérdésének válaszából kiderül, hogy a jövőben milyen műfaji választék bővítésében érdemes gondolkodni - az audiovizuális dokumentumok terén - az olvasói igények minél teljesebb kielégítése érdekében.

12. Tudja Ön, hogy a látássérültek speciális technikai eszközök (kézi nagyítók, asztali olvasógép, WinTalker beszélő szoftver) és dokumentumok (öregbetűs könyvek, hangos könyvek, Braille-írású könyvek) segítik a zenei részlegen?

A látássérülteket segítő eszközök ismeretére vonatkozó kérdésre az alábbi válaszok realizálódtak:

Igen: 62,3 %

Nem: 37,7 %

A zenei részleg speciális szolgáltatásáról a megkérdezettek 62,3 %-ának, vagyis több mint felének volt tudomása. A válaszadók 37,7 %-a nem rendelkezett ismerettel a speciális technikai eszközök és dokumentumok zenei részlegen való létéről. E kérdés a felmérésen túl, segített informálni az olvasókat, hogy a zenei- és idegen nyelvi részlegen milyen speciális technikai eszközök és dokumentumok könnyíthetik meg a látássérültek életét az olvasásban, ismeretszerzésben.

13. Igényel valamilyen zenei programot, amelyen szívesen részt venne?

Valamely zenei program, illetve ezen való részvételi igényről adott válaszok alapján a következő eredmények születtek:

Igen: 13,2 %

Nem: 86,8 %

A megkérdezettek csupán 13,2 %-a igényelne valamilyen zenei programot, a jelentős hányada, 86,8 %-a viszont nem. A válaszok hűen tükrözik a zenei programok iránti közömbösséget. Ez magyarázható a felgyorsult világunk egyre szűkre szabottabb szabadidő hányadával, illetve a közösségformáló összejövetelek változásával, s az ebből fakadó igények módosulásával. A számítógépek adta zenehallgatási, filmnézési és egyéb

szabadidős, virtuális közösségi tevékenységek előtérbe kerültek a személyes találkozással szemben.

A zenei programot igénylők az alábbi válaszokat adták arra vonatkozóan, hogy milyen jellegű zenei programon vennének szívesen részt:

„Zenei érdekességek, különlegességek.”

„Operák hallgatása magyarázattal, értelmezéssel.”

„Előadás, hangszeres zenei bemutató. Népi hangszerek bemutatása.”

„Karaoke.”

„Klasszikus zenei koncert.”

„Fiatal szárnyaikat bontogató zenészeknek/zenekaroknak fellépési lehetőség egy össznépi zenélés keretein belül. Salgótarján zenei életének bemutatása - zenekarok, fellépési lehetőségek + zenélő ország (vagy valami hasonló, ami fiatal zenekarokat segít). Tapasztalt magyar zenészek (pl.: Pulius Tibi, Beck Zoli, Binges Zsolt stb.) előadásai pl.: gitárnál - pedál típusokról, húr számokról stb.”

„Klasszikus zenés programot. Tematikus, retro.”

„Zenei előadások, retro zenei kiállítások.”

„Aktuális ünnepekhez kapcsolódó zenei műsorok szervezése. Pl.: fúvós zenekar, pedagógus kórus stb.”

„Jazz előadókat, gitár művészeket, verses-zenés előadókat.”

„Még több, eddig nem ismert tehetségek nyilvános bemutatkozása, fellépése.”

„Operett.”

„Előadó estek, zenetörténeti előadások a mai zenevilág népszerű személyiségeivel való találkozások.”